

P O S U D E K
vedoucího diplomové práce

Jméno a příjmení studenta: Oskar Hochman

Název práce: Přejchod pozůstalosti na dědice

Jméno a příjmení vedoucího: doc. JUDr. PhDr. David Elischer, Ph.D.

Kontrola shody: IS vyhodnotil práci jako originální (shoda <5 %)

1. Formulace cílů, metodika zpracování práce a aktuálnost tématu:

Autor zvolil stále poměrně aktuální téma zejména s ohledem na změny přinášené rekodifikovaným dědickým právem. Jde o téma, jež je souborem mnoha komplexních otázek a institutů, zákonodárcem označené jako přechod pozůstalosti na dědice, tj. téma, které právem zasluhuje zvýšenou pozornost odborné veřejnosti, o čemž svědčí i proběhlé diskuse v odborných periodikách (zejm. Ad notam, Právní rozhledy, Bulletin advokacie a jiné) a především i disparátní závěry publikované v aktuální komentářové literatuře, resp. v dědickoprávních monografiích. Autor v úvodu své práce vymezuje její cíle (analýza všech relevantních institutů, které determinují přechod pozůstalosti jako „kompaktního celku“), což je – pro značnou nesourodost a relativní samostatnost zkoumaných institutů – sám o sobě dost složitý úkol. Místy se autorovi hledání a analyzování souvislostí daří, jinde zůstává zvolené metodě přeci jen cosi dlužen. V úvodu, který má být kromě jiného metodologickým vhladem, jsem postrádal jasnější formulaci tezí, resp. konkrétních otázek, na něž svou prací hledá odpověď. Konečně i vlastní metody práce a přístupu mohl v úvodu autor zřetelně naznačit, třebaže z práce samotné je patrné, že zvolil deskriptivně-analytický a místy historicko-komparativní přístup, který kombinuje s evaluací judikatury (zejm. té aktuální), aby nakonec dospěl k syntetizujícímu poznatku, příp. vlastnímu závěru. V tomto ohledu lze říci, že prokázal schopnost určitého nadhledu nad zákonným textem, projevil znalost judikatury (třebaže nikoli veškeré), kterou se snaží kriticky analyzovat a komentovat. Svou prací se dotkl hned několika velmi diskutovaných problémů souvisejících s platnou právní úpravou kupř. odpovědnosti za dluhy zůstavitele, a to otázky podmínek pro odloučení pozůstalosti (*separatio bonorum*), vztah k obecnému opatření závěry pozůstalosti, účinky (ne)konvokace věřitelů, kolizi autonomie vůle dědiců a zůstavitele v otázkách dědických dohod atd.

2. Logická struktura a členění diplomové práce:

Text (121 tis. znaků) je celkově přehledně a jasně členěn, jeho struktura je povětšinou logická, jednotlivé výklady na sebe souvisle navazují. I další vnitřní členění odpovídá klasickým doktrinárním přístupům, zejména je respektováno předepsané členění pro odborný text, tj. úvod do problematiky, shrnutí dosavadního stavu poznání a odborné diskuse nad problémem, stručný rozbor judikatury a další teoretická východiska, nakonec závěr a úvahy de lege ferenda. Práce je rozdělena do 6 kapitol, kdy první dvě usilují o stručnou základní charakteristiku nabytí dědictví a výhrady soupisu pozůstalosti z obecného a zejména historického pohledu a plní spíše roli metodologicko-propedeutickou. Třetí kapitola se celistvě věnuje vymezení správy pozůstalosti a analyzuje platnou (OZ 2012) českou právní úpravu (s exkurzem do vybraných širších souvislostí). Následující výklady analyzují závěr pozůstalosti, potvrzení dědictví a

rozdělení pozůstalosti, kde autor identifikuje některé specifické problémy a vhodně je tematizuje (kap. 5.4.1–5. 4. 4). Poslední kapitola věnuje dluhům, které postihují dědice.

3. Rozsah a úroveň použitých zdrojů a práce s nimi, bibliografické citace, poznámkový aparát:

Při zpracování tématu byl použit relativně dostatečný počet bibliografických pramenů, které autor správně uvádí a na konkrétních místech vždy cituje v souladu s citační normou. Poznámkový aparát jeví se jinak adekvátní. Výběr literatury a pramenů je základna je reprezentativní a zahrnuje jak tituly aktuální právní nauky, tak publikace reflektující právní úpravu starší.

4. Jazyková, stylistická úroveň a formální úprava diplomové práce

Jazyková i stylistická úroveň práce je bohužel slabší stránkou předkládané práce. Práce by bývala potřebovala důslednou jazykovou a terminologickou revizi. (str. 27. – má být obecného soudu; str. 29 – osoby měly odkazy; str. 30 – výroku potvrzujícím; dle judikatury Nejvyššího soudu; str. 32 – má být náklady pohřbu (nikoliv pohřebné); str. 33 – má být Právní vadou; str. 36 – má být standardně; a řada dalších gramatických a interpunkčních pochybení). Některé věty jsou psány složitě a šroubovaně, což místy brání srozumitelnosti textu a jeho plynulému čtení.

5. Formulace vlastních závěrů (práce s judikaturou, úvahy de lege ferenda)

U ústní obhajoby by se mohl blíže vyjádřit či lépe objasnit:

- jak efektivně řešit soupis majetku v situaci, kdy většinu aktiv představují majetkové hodnoty uchovávané mimo domácnost zůstavitele (zůstatky na účtech, zaknihované cenné papíry, podíly v korporacích) a jak postupovat v případech kryptoměn?
- jsou práva třetích osob dostatečně chráněna při nahrazení soupisu seznamem pozůstalostního majetku, popř. společným prohlášením dědiců?
- str. 19 – jak je myšlen příklad s přístavbou domu a absencí věcněprávních účinků?
- str. 19 – závěť přeci také může mít podobu veřejné listiny
- jaká rizika plynou z toho, že dnes soudní komisař obdrží úmrtní list spolu s pověřením k výkonu funkce soudního komisaře s několikátýdenním zpožděním – str. 23?
- jaké důsledky bude mít závěra pozůstalosti na majetek zůstavitele, pakliže jde o majetek v SJM?

6. Odborná kvalita zpracování tématu diplomové práce

Práce je po odborné stránce – s výhradami výše uvedenými – standardní a splňuje požadavky kvalifikační práce tohoto stupně, a to jak rozsahem, tak kvalitativní analýzou. Prokazuje velmi dobré znalosti vybrané hmotněprávní problematiky, jakož i souvisejících procesních otázek a celkovou širší orientaci v citovaných oblastech.

Závěr:

Předložená práce prokázala – s připomínkami výše – autorovu samostatnost při zpracovávání nelehkého tématu, jeho schopnost zorientovat se v zákonné úpravě, doktríně a příslušné judikatuře. Práci proto doporučuji k ústní obhajobě s předběžným hodnocením **velmi dobře**.

Diplomovou práci hodnotím stupněm: velmi dobře.